

El Quixot és una mala traducció de l'original en català

Autor: José Luís Riera

Data de publicació: 01-05-2010

José Luís Riera ens fa un recull de diferents parts de les investigacions que l'Institut Nova Història porta a terme amb el projecte de recerca sobre Cervantes/Servent.

Diuen alguns estudiosos d'Universitats Espanyoles, que Cervantes va escriure el Quixot en català, perquè el va imprimir a Barcelona i després a València i a Portugal i a Anvers. I el propi Cervantes diu a la segona part del Quixot: ".y a mi se me trasluce que no ha de haber nación ni lengua donde no se traduzga." Diuen els mateixos estudiosos que en aquells moments, gairebé tot el que s'escribia a les terres de parla catalana s'escribia en català i s'hi intentava imprimir.

El fet és que Cervantes era de pares catalans i era el català, la seva llengua materna, com veurem tot seguit:

Les còpies que es conserven en castellà són una mala traducció del català, atès que estan plenes de "catalanades", de frases fetes catalanes, traduïdes literalment i per això no tenen gaire sentit en castellà. A més de la gran quantitat de paraules soltes també catalanes, paraules aquestes que encara avui no existeixen al Diccionari de l'Acadèmia de la Llengua Espanyola. I és molt estrany que l'Acadèmia de la Llengua Espanyola no prenguéss com paraules castellanes aquelles que va fer servir Cervantes en el llibre més important de la literatura castellana (espanyola).

Clar que, si haguessin sabut que son "catalanades" i que el llibre que llegien era una mala traducció de l'original en català, s'entendria que aquests Mestres de la Llengua Castellana: "Acadèmia de la Llengua Espanyola", no haguessin agafat mai, aquestes "catalanadas" com paraules castellanes.

Senzillament perquè no ho eren. "Curioso menester de jurados juzgando a tamaño libro con tantas catalanadas que alguien le diera tanto favor y acogiera como propio aquello que apenas entiende leyéndolo del derecho y mucho menos leyéndolo del revés".

Penso que el llenguatge castellà d'Avellaneda (em refereixo a l'idioma), és castellà de llei. Comparant el castellà de

Cervantes i el d'Avellaneda, el d'Avellaneda és or i el de Cervantes estrany". Si algú vol llegir el Quixot d'Avellaneda, es trobarà amb un idioma castellà, on ja s'usa la "h" en lloc de la "f" arcaica. On la composició de les frases és la normal, no hi ha frases fetes catalanes, canvia les "b" per "v" i viceversa, es llegeix fluidament, no com la traducció del Quixot de Cervantes que és difícil de llegir en molts dels seus passatges.

"Voto a Zeus", diria. "Que tanto honor no mereciera quien tan poco supiera, debiendo saber más que cualquiera". Això mento i remento després de llegir ambdues històries llegendàries i narrades.

Per això els espanyols de parla castellana per a entendre el Quixot haurien de comprar-se, sense remei, un diccionari català, per a comprendre el que els va dir l'autor d'aquest llibre. És impressionant.

I diuen aquests mateixos estudiosos, que el Quixot és la lluita del poble català contra l'opressor. És la lluita contra els abusos de poder de l'Església i dels Monarques. Castes privilegiades que no volen acceptar els canvis dels temps, volen perpetuar els seus privilegis trepitjant als altres, sobretot als qui comencen una nova vida de treball i de superació i sobretot amb els dogmatismes que pretenen perpetuar el seu poder avasallant als més febles i pobres. Els que pateixen la injustícia del poder són els que sempre es rebel·laran.

Cervantes s'explica a si mateix i al món, des de la bogeria del Quixot, aquestes injustícies les explica amb anècdotes aparentment jocoses i dramàtiques i les dirigeix als Poders Castellans, a la Inquisició i a l'Església Catòlica que anul·len al ser humà reduint-lo a poc menys que un esclau o un animal..

En un moment del llibre, Cervantes diu que és impossible viure el cristianisme autèntic en aquelles terres tacades per la maldat. (Parla de Castella).

L'Església i la seva Inquisició és la que tortura més sofisticadament, diu que hi ha un Déu amor, però que aquest Déu et torturarà si no segueix cegament als Senyors i Bisbes grossos de fatuos banquets, plens de semen per expulsar. A ells, els grossos rics, el Déu de la Inquisició els permet tot i als pobres, aquest mateix Déu no els permet res, sempre els amenaça amb més tortures i els Senyors i Reis de cada situació i circumstància estan prestos per a executar-les, la desobediència es paga amb l'excomunió, la presó i la mort.

La pitjor injustícia és que, faci el que faci, el pobre mai farà lo suficient per a salvar-se, sempre serà condemnat, així obra el Poder Castellà i el poder de l'Església Inquisitorial i aquesta situació, no es pot aguantar ni suportar més ..

A València, Catalunya i a Aragó hi va haver moltes revoltes populars exigint justícia, però només va servir per a ser castigats amb molta més duresa.

Es prohibeix escriure i editar en català, per decret real. (La Pragmàtica). Es castiga fins i tot amb la mort la desobediència d'aquesta llei. La pena mínima és la presó. Miguel de Cervantes va a la presó. i a la presó aprèn com ha d'escriure a partir d'ara. Aprèn com es pot parlar amb la Inquisició, amb l'Església i amb els Reis i s'inventa un personatge: L'"Enginyós Hidalgo Dom Quixot", que pel fet d'habitar a la mateixa "taca" que ells, els parlarà des d'ells, per a ells. sense que s'en adonin que no és dels seus.

El Quixot es torna boig per poder denunciar. És l'ancestral lluita del ser humà que es rebel·la contra tot allò que li impedeix canviar la seva condició i vol ascendir a lo més sublim i lluita contra tot el que li impedeix ser i créixer.

Si jo fós escriptor potser, també, desitjaria el mateix que Cervantes. Em guardaria tots els records a la memòria, com va fer ell i començaria per desconfiar de tothom fins i tot dels propis, per salvar la memòria. No fora que trobés alguns homes dolents - els "malandrines" .

La gent està terriblement fastiguejada de tantes falsedats i de tantes mentides, veu les realitats, veu les solucions i veu que les autoritats només premien al dolent, al que destrueix, als seus els hi perdonen tot i als contraris els culpen per haver nascut.

Començaré a narrar algunes històries d'aquest món al revés.

El cavaller ja no ho és, l'exèrcit és un home sol i no hi ha enemics, perquè els canvia per gegants, per odres, per molins

o tàpies de convents. Així ningú se sent ofès. Beneïnt els dies i les nits, jura per tot.. maleint a qui enxampa davant seu. Manifesta el seu enamorament per una falsa dama que ningú li enveja. Es torna boig i així ningú es ficarà amb ell, encara que tots s'en enriquin, ningú l'atacarà, perquè ell mateix fa que l'ataquin "malandrins" i que uns altres el cusin a bastonades i així els censurs s'en aniran a dormir la migdiada.

Fent-ho així, des de la bogeria, mai veuran que està maleint els ossos dels Inquisidores i dels Bisbes i dels Papes, dels Mandataris, dels Reis i dels Poderosos d'aquest món infecte i "tacat » de tanta ignomínia.

Només així s'explica que hagi pogut existir la motivació i l'emoció necessària per provocar la pròpia teràpia emocional. Es venç a l'enemic poderós que té armes: exèrcits, excomunionis i terribles morts a les fogueres: ESCRIVINT. Una bona ploma és, moltes vegades, més poderosa que el més fort dels acers. La "ploma", que va dir Cervantes.

En el mateix pròleg diu Cervantes de si mateix que "més que pare de la seva obra n'és padastre", de tants retocs i correccions que ha de fer, per culpa i per imposició dels censurs del Rei.

El mateix Cervantes diu a un altre llibre: "pueden callar una lengua pero no pueden callar una pluma, esa pluma será aún más libre, hablará más que la lengua muerta, porque no se puede matar un alma". Això els diu als que li van fer canviar la llengua del Quixot. I ho aconsegueix, la ploma ha parlat més que la llengua canviada. L'han fet parlar els que volien matar-la. L'Enginyós és En Miquel, Dom Quixot és el boig. Necis som tots els altres.

No hi ha hagut llibre més injuriat a la història de la humanitat que el "Quixot". És incompreensible com va aconseguir En Cervantes burlar a tots els censurs del Rei fins i tot al mateix Rei. Inconcebible. SENZILLAMENT GENIAL.

Lope de Vega incitava als lectors castellans que cap fos tan neci de llegir el Quixot de Cervantes. Això és tenir visió de la jugada!.

Els Cátars van de dos en dos, els Templers també hi van, l'"Enginyós Hidalgo" va sol. Sol, boig i pobre no preocupa a ningú, ara l'escriptor Miquel de Cervantes pot vèncer amb la ploma i amb el seu personatge el que abans no van vèncer els exèrcits . A fe meva que ho ha aconseguit.

Tot té sentit si es llegir el Quixot des de la visió catalana. Només així té sentit, només així es pot entendre a Cervantes..

No oblidem que el boig era el Quixot, no En Cervantes.

El mateix Cervantes diu en el segon llibre del Quixot: "qui sap quantes obres escrites per ell o per altres com ell, s'estaran veient als teatres arreu del món, sense la signatura autèntica de l'autor original!."

Diuen els biògrafs d'un actor molt cèlebre. que mai va escriure les obres que representava, que les comèdies les aprenia de memòria just abans de sortir a escena i diuen que van ser els seus companys, actors també, els que van transcriure al paper aquelles comèdies representades i apreses de memòria, ideades per no se sap qui.

Qui els hi dictava a aquest actor famós? Ningú pot creure que les pensés aprenent-les de memòria al mateix temps, és necessari un altre procés. La ment necessita un referent. També aquest actor famós va necessitar a algú que creés aquestes obres que després ell memoritzava.

Si ens atrevim a llegir altres obres de Cervantes, ens adonarem que ni el ritme ni el fons argumental tenen res a veure amb el Quixot. Altres obres atribuïdes a la seva autoria no tenen aquest fil d'or conductor. Sembla que no siguin del mateix cervell, ni de la mateixa mà, ni de bon tros del mateix cor.

Si algú vol analitzar el fons de recursos, el Quixot sembla ser el resum de molts fets i anècdotes diverses que la mà hàbil de l'autor aconsegueix unir amb gran enginy. Cap anècdota té més valor que el d'aquesta denúncia concreta, però Cervantes aconsegueix donar-els-hi una seqüència espectacular. Semblaria que les hagués estat preparant durant anys perquè encaixessin. Sense l'enginy de Cervantes no tindrien sentit, estarien desllavassades, sense cap missatge.

L'enginy de l'autor consisteix en aconseguir que una col·lecció d'anècdotes disperses, s'acabin unint forjant un sens fi de despropòsits genialment units, fent que el que era l'explicació de ràbies acumulades des de molt temps, acabi formant una genial trama novelada i narrada. Perquè el Quixot té trama i argument però sobretot té finalitat, perquè cada frase té una intencionalitat que no es pot preparar, perquè, o surt de l'ànima espontàniament, o mai no s'arribarà a escriure .

La primera ironia radica en el propi títol: "L'Enginyós Hidalgo Dom Quixot."

L'Enginyós és En Cervantes i ho diu des de la portada del llibre a tot el món, és ell l'autor qui té enginy, no Dom Quixot. Literalment s'en riu de tothom. Hi ha qui, encara avui, en el llibre només hi ha vist a Dom Quixot, no a En Cervantes. L'Enginyós Cervantes, escriu la seva obra al revés, des de la bogeria i no de front, amb ironia els diu que va néixer en un lloc de la Manxa del nom el qual no vol recordar. I no el vol recordar perquè és una terra on viu la maldat, per això no vol recordar ni el seu nom, no s'adonen que constantment diu a moltes pàgines que els Castellans són malvats, de baixa ralea, homes dolents, malandrins, cares de cul. No diu el mateix d'altres persones d'altres terres. Mai ni un sol elogi de res que sigui castellà.

En el pròleg diu. . . "sota la meva capa al Rei mato."

Per als catalans només té elogis. "Los cortesés catalanes. se adelantan a si mismos y así adelantan a los demás países del mundo".

De Catalunya només en diu excel·lències:

"Barcelona, archivo de la cortesía, albergue de los extranjeros, hospital de los pobres, patria de los valientes, venganza de los ofendidos y correspondencia grata de firmes amistades y, en sitio y en belleza, única"

Com és possible que no s'entengués abans tot això que està escrit lletra a lletra, paraula a paraula?. No puc creure que els Insignes Professors i els molt Il·lustres Catedràtics de Literatura no hagin llegit mai aquests textos, però menys encara puc creure que, havent-los llegit, no els hagin entès.

Mai en tot el llibre diu res de bo ni de Reis, ni de Prínceps, ni de Bisbes, ni de Cardenals. De ningú que sigui castellà en diu una sola cosa bona. Com és possible que no s'entengués abans?. Com és possible que li diguin a En Cervantes que és tan excels, sent ell el que els diu tals barbaritats?

Cada vegada que parla dels Castellans els diu coses terribles per escrit i no s'en assabenten. O és que no han llegit mai el llibre, el segon més editat de la història de la humanitat?..

Com s'entén que sigui el millor llibre de la literatura castellana parlant tan malament de Castella i dels Castellans?. Som tots necis?. Sempre hem sigut tant necis?. O. és que no sabem llegir?.

Què hagués sigut d'aquest país sense la Inquisició, sense les persecucions dels Poderosos?. Podria existir un nou món. Cervantes detesta totes les intromissions de les Institucions eclesiàstiques o públiques a la vida de les persones. I en moltes pàgines de la seva obra es queixa d'això amargament.

El Quixot és una Epopeia d'un home que lluita pel seu alliberament. Aquest alliberament només es produeix quan Dom Quixot arriba a Barcelona.

Diu Cervantes, literalment, que per caminar per Terres de Castella cal estar boig.

Que a les terres de Castella no s'hi pot viure cristianament.

Només en arribar a Barcelona és possible recobrar la lucidesa.

Així ho narra. Així ho significa. Així ho explica. Així ho escriu.

No interessa a ningú aquest fet? Poca gent dels que han llegit aquest llibre, l'haurà entès. Però em nego a creure que ningú no l'hagi entès mai.

Han tret documentals per televisió, on grans experts mundials han dit i argumentat atribuint-li misteris de la càbala, en lloc d'entendre'l des d'una traducció del català. No hi ha càbales, les càbales només són possibles sobre textos originals, on les seqüències de lletres tindrien algun sentit.

I per això aquests grans experts mundials (que no saben que existeix el català) s'han d'inventar alguna cosa estranya, perquè si no, no podrien semblar autèntics experts. El que són és. ignorants de l'idioma original: el català i ignorants de l'autor que el va escriure: un Cervantes català.

Si En Miquel de Cervantes hagués sigut castellà mai hauria tingut la desesperació ni la necessitat d'escriure el Quixot.

Mai un castellà de l'època hagués gosat escriure tal cosa. Mai, pro mai.

Era impossible que un castellà tingués aquesta motivació, no ho podien ni imaginar. Vivien en un altre context històric i sobretot social. i sense causa no hi ha efecte.

Falsifiquen la seva partida de naixement, fent creure als ciutadans d'Alcalá d'Henares, que tenen un fill llustre. I no és que Cervantes no sigui llustre, que si que ho és, però és que no hi va néixer!. El que passa és que només tenen un mal somni. Aquest mal somni només s'el podran treure amb la veritat. Aquest mal somni els durarà mentre romanguin en la més completa ignorància sobre aquest tema, però no és culpa seva. S'ho van creure perquè així els ho van dir.

No voler veure la veritat no fa que la mentida sigui més veritat, només fa que la cara de ____ sigui més gran quan el temps acabi dient i demostrant la veritat.

Als d'Alcalá d'Henares els han enganyat. Els han ensenyat una partida de naixença on es llegeix: CarVantes, en comptes de CERVANTES i el nom de Miguel està al marge esquerre, fora del cos de l'escrit i amb cal·ligrafia diferent, senzillament un afegit, un pessim arranjament.

Si durant tants anys la Inquisició i els Papes han manipulat, tergiversat i mentit sobre les autories dels llibres de la Bíblia (i són molts llibres). Què no farien amb un sol llibre: el Quixot?.

Com podien permetre que seguís endavant el Quixot, sense retocar-lo i sense llevar-li el component d'Epopeia d'un poble, per deixar-lo només com un quimèric cavaller desgraciat..

Aquest és el missatge del Quixot: que es pot guanyar al Maligne, denunciant-lo estant boig, al mateix temps que es camina cap al seny, marxant a veure el mar a Barcelona. Allà es perden totes les paranoies, es guanya el seny, ja els hi ha dit el que havia de dir als Reis Castellans, als Clergues, a l'Església, a la Inquisició.

Abans s'acabarà aquesta Església i la seva Inquisició, com ja en van acabar d'altres. i aquest poble, el de En Cervantes, seguirà mirant els segles i les cultures assegut a la porta de casa seva .

Sempre passen i acaben abans els Déus, les Esglésies i les Inquisicions que alguns pobles.

Així ho diu Cervantes en el Quixot, tant dels romans, com dels grecs com dels egipcis, com dels fenicis, com d'altres tants pobles, tots ells van ser molt importants, però ara ja no existeixen ni ells ni els seus déus.

I creieu que a la Castella d'aquells temps hi havia molins com els que es descriuen en el llibre? A València sí que n'hi havia. Assecaven terres humides. Hi havia a Castella aiguamolls pantanosos per assecar? A Mallorca també n'hi havia. llavors i ara..

Però el sentit del llibre. aquest si que l'hem entès, és de la nostra casa, és de la nostra ànima, són els nostres sentiments. Aquesta és l'ànima Catalana, l'ànima del Quixot, explicada en el genial llibre pel genial Miguel de Cervantes.

El Quixot només és la marioneta de guiñol, que entreté a tothom, per a poder-els-hi dir a aquests Reis que no són dignes i a aquesta Església Inquisitorial que no és digna. I a aquest Papa que és indigne.

De vegades, només estant boig es pot sobreviure i quan et tornes entenimentat, és només per a morir, perquè si no et mors, et tornes boig de debò, un altre cop.

Tan dura és la realitat que el Quixot només accepta entrar en seny quan torna a casa nostra, prop del mar, a Barcelona, com han fet tants d'altres.

Ara sí que pot tornar a tenir seny. Ara si. Ara pot, finalment, morir entenimentat. Va sortir de la "Mancha" (taca) i dirigint-se a "Leste". (l'este). va tornar on neix la llum del sol, la llum del nostre mar Mediterrani.

Ja havia viscut i trepitjat totes les "taques" dels regnes "tacats", ja havia dit on era la "taca" del deshonor, la "taca" de la "sinrazón", les "taques" de Clergues, Reis, Bisbes i Esglésies Inquisitoriales.

Allà, a aquelles terres on només regnava la iniquitat, allà, està boig. I continua boig per continuar dient i proclamant les injustícies. i descrivint les bestials i licenciosas vides de Senyors Importants, com el Dom "Fernando" que viola a la noia d'aquell llogaret després de prometre-li el cel. Hi entra de nit, la viola, la deshonra i la deixa mitg morta, fugint dels crits dels seus pares, escapa covardament i s'escalabra contra uns arbres en el bosc proper. (Així va morir "Don Fernando", el Catòlic, a la vida real, fugint de Barcelona, fugint del seu propi regne, va morir pel camí anant cap a Castella, cap a "la Manxa", escalabrat, durant la nit, a un bosc).

Després de la mort d'Alonso Quijano, Dom Quixot, alguns pobles van començar a despertar, alguns ho fan ara. Uns altres segueixen dormits. Cal tornar a llegir el llibre d'En Cervantes. Cal conèixer l'ànima de qui el va escriure.

A Itàlia, a Nàpols, on va estar En Cervantes diverses vegades mentre feia de soldat per a l'armada, li diuen "Quixote" al personatge, traduït del català "Quixot". Mai li diuen "Quixot".

"Llegando a escribir el traductor desta historia este quinto capítulo, dice que le tiene por apócrifo, porque en él habla Sancho Panza con otro estilo del que se podía prometer de su corto ingenio, y dice cosas tan sutiles, que no tiene por posible que él las supiese; pero que no quiso dejar de traducirlo, por cumplir con lo que a su oficio debía; y así, prosiguió traduciendo."

(Notes marginals del copista traductor. IMPRESSIONANT. Traducció del castellà al castellà., clar).

En el mateix Capítol V acaba dient:

".Todas estas razones que aquí va diciendo Sancho son las segundas porquien dice el traductor que tiene por apócrifo este capítulo, que exceden a la capacidad de Sancho. Y así prosiguió traduciendo."

(I aquest traductor segueix traduint.. !!!!! IMPRESSIONANT !!!!! Sembla que van oblidar esborrar les notes marginals en el llibre traduït, encara que s'hagi fet servir la metàfora del manuscrit original de Cide Hamete Benengeli)

José Luís Riera